

Innst. 58 S

(2013–2014)

Innstilling til Stortinget fra familie- og kulturkomiteen

Prop. 3 S (2013–2014)

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 94/2013 av 3. mai 2013 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2011/77/EU om vernetiden for opphavsrett og visse nærstående rettigheter

Til Stortinget

1. Sammendrag

1.1 Innledning

EØS-komiteen vedtok ved beslutning nr. 94/2013 av 3. mai 2013 å endre EØS-avtalens vedlegg XVII (Immaterielle rettigheter), ved å innlemme europaparlaments- og rådsdirektiv 2011/77/EU av 27. september 2011 om endring av direktiv 2006/116/EF om vernetiden for opphavsrett og visse nærstående rettigheter.

Direktiv 2011/77/EU innebærer endring av artikkel 1, 3 og 10 i direktiv 2006/116/EF (vernetidsdirektivet), i tillegg til at det tilføyes en ny artikkel 10a. Blant annet utvider direktivet vernetiden for lydopptak fra 50 til 70 år samt gir nye bestemmelser om utøvende kunstners rett til å få en del av de inntektene som forlengelsen medfører.

Vernetidsdirektivet av 2006 er i norsk rett gjennomført i åndsverkloven. Gjennomføring av direktiv 2011/77/EU krever således lovendring.

1.2 Nærmere om rettsakten

Direktivet artikkel 1.1 inneholder regler som harmoniserer beregningen av vernetiden for musikkverk med tekst og som flere personer har bidratt til. Vernetiden for slike verk skal beregnes under ett, slik at

den for både musikkverket og teksten blir 70 år fra utløpet av dødsåret for den lengstlevende av enten komponist eller tekstforfatter.

I artikkel 1.2 bokstav a og b gis det bestemmelser om en forlenget vernetid for utøvende kunstnere og produsenter (tilvirkere) av lydopptak. Bestemmelsene innebærer at vernetiden for lydopptak utvides fra 50 til 70 år, regnet fra utløpet av det år opptaket første gang ble utgitt eller offentliggjort. Forlengelsen gjelder bare lydopptak, ikke audiovisuelle produksjoner.

Som følge av den forlengede vernetiden er det i artikkel 1.2 bokstav c gitt nye bestemmelser om utøvende kunstners rett til å få en del av de inntektene som forlengelsen medfører.

1.3 Forholdet til norsk rett

Etter norsk rett er vernetiden for utøvende kunstnere og tilvirkere (produsenter) til lydopptak 50 år, regnet fra utløpet av fremførings-, innspillings- eller offentliggjøringsåret, jf. åndsverkloven § 42 andre ledd og § 45 andre ledd.

I tillegg til en ren utvidelse av vernetiden, vil gjennomføring av direktivet nødvendiggjøre en regulering av hvordan retten til supplerende vederlag til de utøvende kunstnere skal praktiseres.

Som følge av direktivet må det også etableres regler som sikrer at utøvende kunstnere kan si opp avtale om overdragelse ved ikke-bruk.

Åndsverkloven har i dag ingen selvstendig regulering av sammensatte verk som musikkverk med tilknyttet tekst. Etter gjeldende rett betraktes dette som to selvstendige verk, og vernetidene beregnes separat. Direktivet innebærer endringer av hvordan vernetiden beregnes for slike verk.

Kulturdepartementet vil fremme en proposisjon til Stortinget med de nødvendige endringer i lov

12. mai 1961 nr. 2 om opphavsrett til åndsverk mv. (åndsverkloven).

2. Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Hege Haukeland Liadal, Sonja Mandt, Arild Grande og Rigmor Aasrud, fra Høyre, lederen Svein Harberg, Kårstein Eidem Løvaas og Mette Tønder, fra Fremskrittspartiet, Morten Stordalen og Ib Thomsen, og fra Kristelig Folkeparti, Geir Jørgen Bekkevold, viser til at direktivet sikrer vernetiden for rettighetshavere på musikkområdet – utøvende kunstnere og produsenter – når det gjelder lydopptak der flere personer har bidratt til verket. Direktivet innebærer slik komiteen ser det, at vernetiden utvides fra 50 til 70 år, regnet fra utløpet av det år opptaket første gang ble utgitt eller offentliggjort, og gjelder 70 år fra utløpet av dødsåret fra den lengstlevende av enten komponist eller tekstforfatter.

Komiteen merker seg at vederlagsperioden for bruk også utvides dersom lydopptaket benyttes i denne perioden.

Komiteen slutter seg til proposisjonen.

3. Utenriks- og forsvarskomiteens merknader

Familie- og kulturkomiteens utkast til innstilling har blitt forelagt utenriks- og forsvarskomiteen som i brev av 5. desember 2013 uttaler:

«Utenriks- og forsvarskomiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti slutter seg til familie- og kulturkomiteens innstilling og merknader til Prop. 3 S (2013–2014). Komiteens medlem fra Venstre slutter seg til proposisjonen, men mener det må være et langsiktig mål for Norge å bidra til redusere opphavsrettens vernetid for bruk, samtidig som man beholder vernetiden for kompensasjon. Dette medlem mener dette må være førende hensyn i internasjonale forhandlinger om vernetid mv.

Utenriks- og forsvarskomiteen har ingen ytterligere merknader.»

4. Komiteens tilråding

Tilrådingen fremmes av en samlet komité.

Komiteen viser til sine merknader og til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Stortinget samtykker i godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 94/2013 av 3. mai 2013 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2011/77/EU om vernetiden for opphavsrett og visse nærstående rettigheter.

Oslo, i familie- og kulturkomiteen, den 5. desember 2013

Svein Harberg
leder

Sonja Mandt
ordfører